

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้การศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาชนผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 16 หมู่บ้าน ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 6,565 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ประชาชนผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 16 หมู่บ้าน ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป ได้มาจากการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยใช้วิธีการคำนวณตามสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1972 : 737) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการศึกษานี้ยอมให้เกิดขึ้น

ร้อยละ .05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{6,565}{1 + [6,565(.05)^2]} = 377.08 \text{ คน}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 378 คน และการหาสัดส่วนจากกลุ่มประชากรด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) สรุปรายจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากรมีอายุ 18 ปี ขึ้นไป	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1	บ้านท่าเพลิง	379	22
หมู่ที่ 2	บ้านเหมือดแอ่	545	31
หมู่ที่ 3	บ้านแก่น้อย	414	24
หมู่ที่ 4	บ้านโนนรัง	228	13
หมู่ที่ 5	บ้านหนองมะเกลือ	173	10
หมู่ที่ 6	บ้านท่าใหม่	397	23
หมู่ที่ 7	บ้านแจ้งจอม	532	30
หมู่ที่ 8	บ้านท่ากลาง	432	25
หมู่ที่ 9	บ้านหนองบัว	519	30
หมู่ที่ 10	บ้านโจด	395	23
หมู่ที่ 11	บ้านดงลิง	416	24
หมู่ที่ 12	บ้านเหมือดแอ่	490	28
หมู่ที่ 13	บ้านท่าสามัคคี	576	33
หมู่ที่ 14	บ้านหนองบัว	402	23
หมู่ที่ 15	บ้านท่าเพลิง	293	17
หมู่ที่ 16	บ้านโจด	374	22
รวม		6,565	378

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า. 2553 : 13

1.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกจากกลุ่มประชากรทั้งหมด ให้เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample random sampling) โดยจัดทำกล่อง 16 กล่อง เขียนชื่อหมู่บ้าน และหมู่ที่ ไว้ข้างกล่อง และเขียนชื่อประชากรแต่ละหมู่บ้าน แล้วดำเนินการจับฉลากรายชื่อตามขนาดกลุ่มตัวอย่างทีละหมู่บ้าน จนครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง หากจับได้ชื่อเดิม

ให้เอาชื่อเดิมลงในกล่องใหม่ และดำเนินการจับใหม่ จนครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 45)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอบเขตการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกรับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 8 ด้าน ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา แล้วนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งชนิดปลายปิด และปลายเปิด
3. นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อขอคำแนะนำ ปรับปรุง และแก้ไขเพื่อความเหมาะสมถูกต้องของแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อมั่นด้านเนื้อหา ความเหมาะสมด้านภาษา และความถูกต้องทางด้านสถิติ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Of Objective Congruence หรือ IOC) โดยกำหนดค่าให้ดังนี้ (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249)

เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	-1

โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

4.1 ว่าที่ร้อยตรีปรัชญา ศรีเสนพิลา วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์ ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้าน โครงสร้างและรูปแบบของเนื้อหา

4.2 นางสาวมูจลินทร์ ลักษณะวงษ์ วุฒิการศึกษา อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาไทย ตำแหน่ง อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านความชัดเจนของการใช้ภาษา

4.3 นางเยาวนิตย์ อรัญวาส วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศรีธวัชวิทยา อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

5. ผู้ศึกษาได้ดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ คลอบคลุมเนื้อหาที่ตรวจสอบแล้ว และนำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำไปทดลองใช้ (Tryout) กับประชาชนผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตองค์การ

บริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษา ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขออนุญาตเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม
2. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขออนุญาตเข้าแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม
3. แต่งตั้งผู้ช่วยศึกษา หมู่บ้านละ 1 ท่าน เพื่อแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม
4. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามคืนจากผู้ช่วยศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทุกฉบับให้แล้วเสร็จภายในเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553 เพื่อให้ผู้ศึกษาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.2 การวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ กำหนดให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายชื่อและรายด้านตามเกณฑ์ คะแนน 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

3.3 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า โดยอาศัยเกณฑ์เฉลี่ยของลิเคิร์ต (Likert Scale) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3.4 ทดสอบเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน ใช้การทดสอบด้วยสถิติ t-test (Independent Sample)

3.5 ทดสอบเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน โดยใช้สถิติ F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ LSD.

3.6 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มประเด็นแล้วนำเสนอเชิงพรรณนาด้วยค่าความถี่